SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

TOWARZYSTWA PRAWNICZEGO

we Lwowie

z czynności w roku 1882.

LWÓW.
CZCIONKAMI DRUKARNI LUDOWEJ
pod zarządem St. Baylego.
1883.

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU

TOWARZYSTWA PRAWNICZEGO

we Lwowie

z czynności w roku 1882.

LWÓW.
CZCIONKAMI DRUKARNI LUDOWEJ
pod zarządem St. Baylego.
1883.

W początkach r. 1868 podniesiono w Kołach prawniczych projekt zawiązania osobnego stowarzyszenia prawników i już w tymże samym roku w miesiącu sierpniu, po uzyskaniu potwierdzenia statutów przez Namiestnictwo, odbyło się Walne zgromadzenie członków, poczem „Towarzystwo Prawnicze we Lwowie“ swe istnienie rozpoczęło.

Myślą przewodnią Towarzystwa było uprawianie na gruncie narodowo-polskim umiejętności prawa i nauk społecznych tak w kierunku teoryi jakoteż praktyki, o czem nas §. 1. statutu poucza

W pierwszych latach rozwój Towarzystwa postępuje raźnym krokiem. Ilość członków dosięga cyfry 180, zebrania miesięczne cieszą się znacznym współudziałem członków. Wydział Towarzystwa rozwija energiczną czynność i stara się zapoznać ogół z istnieniem Towarzystwa. Popiera moralnie i materyalnie wydawnictwo czasopisma „Prawnik“, rozpisuje konkurs na dzieło w języku polskim pod tyt. „Wykład austryackiego powszechnego prawa wekslowego,“ bierze udział w pracach komitetu terminologicznego i urządza uroczysty obchód w pięciowiekową rocznicę śmierci znakomitego prawodawcy Kazimierza Wielkiego. W celu osiągnięcia wydatniejszego rezultatu swej pracy dzieli się Towarzystwo na trzy sekcye, na sekcyę dla prawa pozytywnego, dla administracyi i nauk społecznych, tudzież dla historyi i filozofii prawa.

Sprawozdanie ogłoszone drukiem w r. 1871 przedstawia działalność Towarzystwa w latach 1868, 1869, 1870 i 1871, a kreśląc dokładny obraz jego czynności wypowiada nadzieję, że Towarzystwo na raz obranej drodze prawdziwie rozwijać się będzie.

Dzieje się jednakże przeciwnie. Świetne czasy Towarzystwa przemijają szybko. W r. 1872 następuje zupełny zastój, którego objawy już w r. 1870 i 1871 spostrzegać się dają. Ilość członków

zmniejsza się niepomiernie, ogólne zebrania miesięczne wcale się nie odbywają, dwie sekcye zaprzestają zupełnie swych posiedzeń, a jedynie sekcya dla prawa pozytywnego od czasu do czasu swe zebrania zwołuje. Walne Zgromadzenia odbywają się niekiedy przy tak szczupłym udziale członków, że nawet wybór Wydziału okazuje się niemożliwym. Skoro zaś ogół członków popadł w tak silną apatyę, to i Wydział, nie doznając żadnej z ich strony poparcia i zachęty, nie zdołał Towarzystwa do życia pobudzić, jakkolwiek czynił w tym kierunku wszelkie usiłowania. Obok załatwienia bieżących spraw administracyjnych, podejmuje inicyatywę w dwóch sprawach większej wagi, a to podnosi myśl zwołania ogólnego wiecu prawników polskich i wypracowuje potrzebny ku temu statut, jakoteż wnosi do sejmu petycyę o wyjednanie u rządu należytego tłumaczenia na język polski ustaw w dzienniku praw państwa zamieszczanych. Zastanawia się niejednokrotnie nad środkami, któreby dawną świetność Towarzystwa przywróció mogły, zaprowadza kółka czytających i otwiera czytelnię, starając się zarazem według sił i możności o powiększenie zbiorów bibliotecznych, zawiązuje stosunki z zarządem biblioteki urzędników sądowych i wysyła deputacye do naczelników władz o popieranie Towarzystwa i zachęcanie podwładnych do zapisywania się na członków.

Te oderwane jednak wysilenia nie odnoszą pożądanych skutków tak iż za wielką zasługę ówczesnym Wydziałom poczytać należy, że nie zwątpiły w lepszą przyszłość Towarzystwa i nie dozwoliły mu w zupełności upaść. Nie wiele zaś do tego brakło.

Po wyjeździe bowiem dr. Pepłowskiego, przewodniczącego w r. 1876, na czas dłuższy do Wiednia następuje całkowite rozprężenie, a na walnem zgromadzeniu w czerwcu 1877 r. pojawia się wniosek o rozwiązanie Towarzystwa, które wegetuje jedynie, nie przynosząc żadnych dodatnich rezultatów. Było to na razie bodźcem do chwilowego przynajmniej ocucenia się z letargu. Wydział ówczesny, pod którego rozwagę ów wniosek przychodzi, deleguje osobną komisyę celem zastanowienia się nad przyczynami upadku i środkami podniesienia Towarzystwa. Komisya przedkłada swe sprawozdanie walnemu zgromadzeniu w październiku 1877 r. wraz z szeregiem wniosków które do regeneracyi Towarzystwa przyczynić się mają. I w istocie życie w Towarzystwie zaczyna się zwiększać. Wydział pod powtórnem przewodnictwem dr. Pepłowskiego dąży wszelkiemi siłami do wykonania programu w sprawozdaniu ko-

misyi zakreślonego. Sekcye w myśl tegoż zostały rozwiązane a w zebraniach miesięcznych koncentrować się ma główna czynność Towarzystwa. Według zdania komisyi bowiem decentralizacya jaka powstała w skutek podziału na sekcye, była główną przyczyną upadku Towarzystwa. Tylko członkowie poszczególnych sekcyi brali udział w jej zebraniach, a ogół zaś członków stał na uboczu, gdyż zebrania miesięczne, jedyny punkt zborny wszystkich członków, nie były wcale zwoływane. Reforma jednak w tym kierunku niezbędna chwilowo tylko stosunki polepszyła. Zebrania bowiem miesięczne jedynie przy gorliwem poparciu ze strony wszystkich członków należycie prosperować mogły, a tymczasem poparcia podobnego nie znalazły. Odezwa Wydziału zawzywająca członków do pracy w Towarzystwie pozostała niemal bez odpowiedzi i zaledwie kilku członków przyrzekło swą pomoc, a konsekwencyą tego było, że po dwóch odczytach przez jednego z członków Wydziału odbytych i po przedstawieniu przez pr. Gryzieckiego projektu ustawy karnej zebrania miesięczne w nader rzadkich pojawiają się odstępach. W obec takiego położenia podziwiać należy wytrwałość niektórych członków Wydziału, iż nie zrażeni ciągłem niepowodzeniem nie szczędzili swych starań około dobra Towarzystwa. Że pozostały one bez widocznego rezultatu — nie ich w tem wina.

Tu wspomnieć należy o ś. p. Kornelu Tarnawskim, prezydencie Sądu krajowego, który w owych czasach był niemal duszą Towarzystwa. Tu zaliczyć wypada dr. Pepłowskiego, którego działanie jako przewodniczącego w latach dla Towarzystwa najniepomyślniejszych, wszyscy członkowie należycie oceniali.

Po jego też zamianowaniu sędzią przy Najwyższym Trybunale we Wiedniu, Towarzystwo powtórnie popada w zupełną apatyę. Oprócz bowiem zawiązania Towarzystwa opieki nad wypuszczonymi więźniami, wypracowania memoryału o skutkach rozdziału Tabuli krajowej i wniesieniu petycyi do Sejmu o utworzenie katedry prawa polskiego na lwowskim uniwersytecie, które to sprawy za wyłączną inicyatywą Wydziału poruszone zostały, Towarzystwo nie daje żadnych znaków życia.

Jakież są więc przyczyny, że Towarzystwo pod tak świetnym horoskopem zawiązane, rozwijające tak gorączkową niemal czynność w początkach swego istnienia, później utraca swe siły żywotne i w zupełną bezczynność popada?

Błąd zda się leży w samych podstawach, na których Towarzystwo byt swój oparło. Według przytoczonego powyżej brzmienia, §. 1 statutu jedynym i wyłącznym celem Towarzystwa jest krzewienie nauki prawa. Zastanowić się jednakże należy, czy środki, jakie Towarzystwu do rozporządzenia służą, są ku temu celowi wystarczające.

Kto tylko bezstronnym okiem przypatrzy się naszym stosunkom, spostrzeże, że nauka prawa w kierunku teoryi nie dosięgła u nas zbyt wysokiego stopnia rozwoju. Liczba pracowników na tem polu ogranicza się zaledwie do szczupłego grona, składającego się przeważnie z profesorów uniwersytetu. Wszechnica lwowska wyprowadza wprawdzie corocznie około stu ukończonych uczni wydziału prawa i administracyi, ale jej wychowańcy rzucają się wyłącznie ku zawodom praktycznym. Naturalnym tego skutkiem że jakkolwiek możemy się poszczycić wielu znakomitymi praktycznymi prawnikami, to na teorytykach brak nam wielki.

Towarzystwo zaś nasze składa się właśnie z ludzi oddających się zawodom praktycznym i ztąd też sprawy czysto teoretyczne mniej w nich obudzają zajęcia, aniżeli kwestye stojące na porządku dziennym i żywotnych interesów naszych dotykające. Najlepszą tego illustracyą i dowodem są istniejące w poprzednich latach sekcye i ich działanie. Sekcya dla praw pozytywnych tudzież sekcya dla administracyi i nauk społecznych a zwłaszcza pierwsza, która materyał do swych obrad czerpała z zakresu spraw bieżących, fungowała najdłużej. Sekcya zaś dla historyi i filozofii prawa, a więc wybitnie w dziedzinę teoryi sięgająca, nietylko że krótko istniała, lecz nawet dostatecznej ilości członków zebrać nie była w stanie.

Nauka ztąd płynąca jest wielkiej wagi ze względu na przyszły rozwój Towarzystwa.

Jeżeli udział członków w zebraniach miesięcznych ma być znacznym, to przedmiotem obrad winne być kwestye, o których powyżej wspomniano, z cechą praktyczną, a któreby ogół członków zainteresować potrafiły. Historya Towarzystwa przekona nas łatwo, że tego rodzaju temata odczytów i rozpraw nigdy na obojętność nie napotykały. W tym zresztą kierunku działalność Towarzystwa może być wielce dodatnią i pożyteczną. Niejednokrotnie będzie ona w stanie wywrzeć wpływ na opinię publiczną pod względem tej lub owej sprawy kraj obchodzącej, podejmować w razach podobnych inicyatywę, a zdanie przez Towarzystwo wypowie-

dziane przyczyniać się może na jej rozstrzygnienie przez sfery decydujące.

Zachodzi jednakże pytanie, czy czynność w tym kierunku powyżej wskazanym potrafi wypełnić ramy statutem zakreślone — czy nie dałoby się do Towarzystwa wprowadzić jaki środek pomocniczy, któryby do jego ożywienia się przyczynił.

Jakkolwiek na polu prawodawstwa wiele jeszcze w naszych stosunkach pozostaje do zrobienia, a ztąd nie brakłoby stosownych tematów, to jednakże bez wątpienia nie znajdą się one w każdej chwili na podorędziu Niektóre z nich nie nadają się do traktowania na ogólnych zebraniach ze względu na mały interes, jakiby u członków wzbudziły, inne zaś wymagają dłuższego czasu do ich starannego obrobienia. Stąd też mogą powstać przerwy w działalności Towarzystwa a jedynie ciągła i nieprzerwana działalność jest rękojmią przeciw występującej na jaw apatyi.

Dlaczegoż więc owych możliwych luk nie napełnić środkiem pomocniczym, a to bez ujmy dla celów Towarzystwa, lecz przeciwnie z jego korzyścią? Wszak najpoważniejsze Towarzystwa prawnicze obcokrajowe w zakres swoich czynności go włączają a środkiem tym jest ułatwienie i rozwijanie życia towarzyskiego pomiędzy członkami Towarzystwa.

Jeżeli który stan, to stan prawników, tak u nas rozgałęziony, winien pozostawać ze sobą w ustawicznych stosunkach. Niejednokrotna wspólność interesów, tysiączne sprawy, do pomyślnego załatwienia których wzajemna znajomość jest niezbędną, wskazują, iż kontakt pomiędzy członkami sfer prawniczych powinien być ciągłym i ustawicznym. U nas zaś zapanowały anormalne pod tym względem stosunki, gdyż Towarzystwo prawnicze przestało od dawna stanowić punkt zborny prawników a istniejące instytucye z cechą wyłącznie towarzyską również nie potrafiły zachęcić prawników do znaczniejszego w nich udziału.

Ten to brak wszelkiej wzajemnej łączności, coraz bardziej uczuwać się dający z jednej strony, z drugiej zaś przeświadczenie, że Towarzystwo w zakreślonym powyżej kierunku w myśl §. 1. statutu nader korzystnie działać może, było dla grona osób impulsem do żywej agitacyi pomiędzy prawnikami, dążącej do podniesienia i zorganizowania Towarzystwa.

Liczba osób, które oświadczyły chęć przystąpienia do Towarzystwa, dochodząca do cyfry 180, świadczy wymownie jak myśl ta była na czasie

W listopadzie 1881 r. zwołano walne zgromadzenie dawnych i nowych członków a niebywała dotąd liczba 111 osób na zgromadzeniu obecnych wybrała komisyę z 5 członków, która wspólnie z istniejącym Wydziałem miała obmyśleć środki do regeneracyi Towarzystwa sposobne. W styczniu 1882 zwołane doroczne walne zgromadzenie wybrało Wydział obecny, którego skład po ukonstytuowaniu poniżej podajemy.

Po objęciu urzędowania zwrócił Wydział uwagę na zebrania miesięczne, których odbyło się dziewięć. Co do wyboru tematów, to Wydział starał się o praktyczne przeprowadzenie powyżej nakreślonych zapatrywań, a rezultat okazał się nader pomyslnym. Zebrania były liczne, a dyskusye nad poszczególnemi referatami niezwykle ożywione.

Trzy zebrania zapełnił referat p. Aleksandra Jasińskiego o projektowanych zmianach, a najwybitniejsi członkowie Towarzystwa brali żywy udział w pouczającej dyskusyi. Odczyt dr. Edwarda Baucha o projekcie ustawy normującej prawa wydobywania nafty i wosku ziemnego, tudzież odczyt dr. Leona Bilińskiego o socyalizmie zgromadziły nader liczny zastęp słuchaczy, na których i innym odczytom wcale nie brakło. Na ostatniem zebraniu z r. 1882 urządzono jawną rozprawę według projektu urzędowego procedury cywilnej, a to w celu uwidocznienia tak toku podobnej rozprawy, jakoteż korzyści i braków procedury, którą w najbliższej przyszłości rada państwa ma uchwalić. Zainteresowanie się było tak wielkie, że z 200 członków Towarzystwa stu sześćdziesięciu przysłuchiwało się z ciekawością prowadzonej rozprawie.

Obok powyższych zebrań miesięcznych zamierzał Wydział urządzać zebrania przeznaczone wyłącznie na rozpatrywanie wypadków praktycznych z dziedziny sądownictwa. Lecz próba ta się nie powiodła, co przypisać głównie należy niedogodnemu na zebrania lokalowi. Rozwinięcie tego projektu odłożono przeto aż do czasu, gdy w obszerniejszym lokalu czytelnia dla członków otworzoną zostanie.

Drugim przedmiotem starań Wydziału była biblioteka, która gruntownej reorganizacyi się domagała. W ciągu tego roku skompletowano i oprawiono wszystkie dzieła, nie szczędzono wydatków na zakupno nowych książek i zaopatrzono bibliotekę w potrzebne szafy. Wreszcie ułożono osobny dla niej regulamin, tudzież sporządzono katalog systematyczny i kartkowy, tak iż dzisiaj oddaje ją

Wydział w zupełnym porządku do użytku członków. Bliższe szczegóły co do stanu biblioteki, urządzenia katalogów itd. zamieszczone są poniżej w osobnem sprawozdaniu bibliotecznem.

Co do czytelni, to jej otwarcie bez poprzedniego uporządkowania bibloteki zdawało się Wydziałowi nie na czasie. Oprócz tego lokal poprzednio zajmowany był ku temu wcale nie odpowiedni ze względu na swe dość odległe położenie i szczupłe rozmiary. Ztąd też zaraz na wstępie powziął Wydział zamiar wynajęcia innego pomieszkania i rozpoczął rokowania z kasynem mieszczańskiem. Gdy jednakże Wydział Izby adwokackiej wyraził chęć wynajęcia wspólnego lokalu znacznie obszerniejszego. wówczas przystaliśmy na ten projekt z całą gotowością. Według zawartego układu płaci Towarzystwo kwotę 250 złr. za jeden pokój, który do swego wyłącznego użytku posiada a nadto z obszernej przyległej sali i reszty lokalności stosownie do swej potrzeby korzystać może. Na przyszłość więc wszelkie zebrania miesięczne będą się odbywały w tymże lokalu, czytelnia zaś już z dniem 1. stycznia b. r. otworzoną została. Na razie przeznaczono jeden dzień w tygodniu, a mianowicie czwartek, w którym od godz. 6 do 10tej tak wszystkie czasopisma, których spis poniżej wydruokwano, jako też biblioteka służy do użytku Członków. Wydział ma przy tem uadzieję, że w razie licznego uczęszczania Członków dadzą się zaprowadzić liczne pogadanki o wypadkach praktycznych i drobniejszych sprawach bieżących, coby nie mało do ożywienia Towarzystwa się przyczyniło. W tym celu też rozesłał Wydział odezwę do niektórych Członków Towarzystwa z prośbą, ażeby zechcieli od czasu do czasu przedkładać na zebraniach sprawozdania z ruchu literackiego w poszczególnych gałęziach umiejętności prawniczych.

To są czynności, które Wydział w wykonaniu §. 1 przedsiębrał. Oprócz tego zaś, ulegając powszechnemu życzeniu członków i wiedziony przekonaniem na wstępie wyrażonem, starał się Wydział o obudzenie życia towarzyskiego między członkami. Nie zajmował się tem bezpośrednio, gdyż nie leży to, ściśle rzecz biorąc, do poruczonych mu statutem czynności; wydelegował jednakże osobny komitet, który bez odwoływania się do Wydziału odpowiednie starania przedsięwziąć miał. Komitet ten właśnie urządził w ciągu roku kilka zebrań towarzyskich, bez ułożonego z góry programu, a przeznaczonych dla rozrywki członków Towarzystwa, którzy wyłącznie w nich uczestniczyli. W porze zimowej odbywały się one raz na miesiąc, w lecie zaś wyznaczono jeden dzień w tygo-

dniu, w którym członkowie na oznaczonem miejscu się zbierali. Oprócz tego urządzono w czerwcu wycieczkę w okolicę Lwowa, w grudniu wieczorek połączony z koncertem i teatrem amatorskim, a do udziału zaproszono członków wraz z ich rodzinami.

Wszystkie te zebrania były niezmiernie ożywione i tchnęły prawdziwą wesołością i swobodą, dały sposobność do zawarcia wzajemnych stosunków i znajomości, wpłynęły zarazem ożywczo na członków Towarzystwa, którzy biorąc udział w rozrywkach nie zapominali o zgromadzeniach z cechą naukową.

Próba więc połączenia tych dwóch kierunków i urozmaicenie pracy umysłowej życiem towarzyskiem okazała się pomyślną i niezawodnie przyczyni się do dalszego rozwoju Towarzystwa, byle tylko nie nadwerężono niezbędnej w tym względzie równowagi.

Ilość członków dochodziła w ubiegłym roku do liczby 211. Z własnej woli wystąpiło zaledwie kilku; po większej zaś części tylko ci, którzy Lwów na czas dłuższy opuszczali, występowali zarazem z Towarzystwa. Luki ztąd powstałe zapełniali nowi członkowie, których w ciągu roku przybyło 40. Naturalnem następstwem wzrostu liczby członków było, że i fundusze Towarzystwa wzmogły się znacznie. Dokładny wykaz tychże podajemy poniżej. Tu zaś nadmieniamy, że do pomyślnego stanu kasy przyczyniło się nie mało regularne ściąganie wkładek, czego Wydział bacznie przestrzegał.

Sprawozdanie z czynności Wydziału byłoby na ukończeniu. Nadmienić tu jeszcze należy że memoryał w sprawie rozdzielenia Tabuli krajowej wypracowany przez komisyę w poprzednich latach wybraną, został już za pośrednictwem prezydyum wyższego sądu krajowego ministerstwu sprawiedliwości przedłożonym. Odpowiedź na memoryał ten otrzymana brzmi niepomyślnie, gdyż ministerstwo sprawiedliwości w obec braku inicyatywy ze strony Sejmu krajowego osądziło, iż „zbywa na dostatecznych podstawach do spowodowania zmiany w istniejącem co do galicyjskich ksiąg tabularnych ustawodawstwie". — Dalej zaznaczyć musimy gotowość z jaką redakcya Przeglądu sądowego i administracyjnego otworzyła łamy swego pisma dla spraw towarzystwa i tak sprawozdania o poszczególnych odczytach lub czynnościach Wydziału, jakoteż wszelkie potrzebne ogłoszenia w swem piśmie zamieszczała, za co jej niniejszem podziękowanie składamy.

Dobrych chęci w staraniach około dobra Towarzystwa nikt nam zaprzeczyć nie może. W przeciągu ubiegłego roku usiłowaliśmy przedewszystkiem piekące niedostatki usunąć, pod którą to kategoryę wynajęcie stosownego lokalu, uporządkowanie biblioteki i zorganizowanie czytelni zaliczyć trzeba. Zadanie więc przyszłego Wydziału o tyle ułatwionem będzie, że wszystkie swe siły ku wprowadzeniu regularnego toku czynności statutem zakreślonych obrócić może.

To jednakże w pierwszej linii od samych członków zależyć będzie, gdyż jedynie wzrost ich liczby, tudzież poparcie i gorliwy ich udział w urzeczywistnieniu celów statutem wskazanych pomyślny rozwój Towarzystwu zapewni.

Wydział.

Skład Wydziału.

Przewodniczący: Jasiński Aleksander.

Zastępca przewodn.: Bochyński Julian.

Wydziałowi:

Budzynowski Leon.
Dr. Decykiewicz Roman.
Lidl Karol.
Pressen Adolf.
Dr. Piętak Leonard.
Dr. Roszkowski Gustaw.
Dr. Semilski Teobald.
Dr. Stromenger Karol, *bibliotekarz.*
Dr. Till Ernest.
Dr. Zbyszewski Wiktor.
Zdański Franciszek.

Zastępcy Wydziałowych:

Bortnik Jan.
Dr. Dylewski Jan.
Dr. Małachowski Godzimir. *skarbnik.*
Dr. Pajączkowski Józef.
Ramski Wiktor.
Dr. Szydłowski Henryk, *sekretarz*

Sprawozdanie

ze stanu funduszów Towarz. prawniczego w czasie od 1. stycznia do 30. grudnia 1882 r.

Dochód:

Wkładki miesięczne członków	1003	złr. —	ct.
Wpisowe od wstępujących członków . .	110	„ —	„
Ze sprzedaży duplikatów dzieł . . .	6	„ 64	„
Procent od kapitału rezerwowego . . .	24	„ 80	„
Pozostałość z roku 1881	205	„ 64	„
Razem .	1350	złr. 08	ct.

Rozchód:

Czynsz za lokal Towarzystwa	147	złr. 91	ct.
Usługa	96	„ —	„
Tantyema kursora	104	„ 20	„
Sekretaryat	47	„ 85	„
Biblioteka	309	„ 82	„
Urządzenie lokalu	135	„ 16	„
Koszta zebrań towarzyskich	61	„ 80	„
Koszta przeprowadzenia	5	„ 48	„
Opał i oświetlenie	19	„ —	„
Drobne wydatki	7	„ 05	„
Razem .	934	złr. 27	ct.

Zestawienie:

Przychód . . .	1350	złr. 08	ct.
Rozchód . . .	934	„ 27	„
Pozostałość .	415	złr. 81	ct.
z której to kwoty suma . .	110	„ —	„
jako wpisowe od nowych członków wpływa do kapitału rezerwowego tak, że właściwa pozostałość kasowa na rok 1883 wynosi	305	„ 81	„

Stan kapitału rezerwowego ulokowanego w książeczce galic. kasy oszczędności Nr. 9776 wynosi:

z dniem 1 stycznia 1882 .	615 zła.	97 ct.
Przyrost w r. 1882 z wpisowego	110 „	— „
Razem .	725 złr.	97 ct.

Komisya rewizyjna:

Franciszek Wolski,
Marceli Czajkowski.

Dr. Godzimir Małachowski,
skarbnik.

Budżet na rok 1883.

Dochód:

Wkładki członków	1000 złr.	— ct.
Wpisowe	50 „	— „
Procent od kapitału rezerwowego . . .	29 „	— „
Pozostałość z roku 1882	305 „	81 „
Razem .	1384 złr.	81 ct.

Rozchód:

Czynsz	250 złr.	— ct.
Usługa	72 „	— „
Tantyema kursora	80 „	— „
Sekretaryat i druk sprawozdania . . .	70 „	— „
Biblioteka	400 „	— „
Zebrania miesięczne i towarzyskie . . .	150 „	— „
Opał	17 „	— „
Drobne wydatki	10 „	— „
Razem .	1049 złr.	— ct.

Zestawienie:

Dochód	1384 złr.	81 ct.
Rozchód	1049 „	— „
Pozostałość na rok 1884.	335 złr.	81 ct.

Dr. Godzimir Małachowski,
skarbnik.

Sprawozdanie biblioteczne.

Jednem z najważniejszych i najpilniejszych zadań Wydziału było uregulowanie i uporządkowanie biblioteki. Od założenia Towarzystwa prawniczego w sierpniu r. 1868 nie istniał bowiem ani katalog, ani nawet spis dzieł, nie prowadzono też ewidencyi przyrostu dzieł-nie utrzymywano dokładnego wykazu dzieł wypożyczonych i rewersów; w ogóle gospodarka biblioteczna była tak upośledzoną, iż właśnie w tym kierunku spieszna i gruntowna reforma przedstawiła się Wydziałowi za niezbędnie potrzebną.

W wykonaniu więc tej myśli postanowił Wydział przedewszystkiem ułożenie regulaminu bibliotecznego, który dnia 13. października 1882 uchwalonym i wydrukowanym został. Dalej polecił Wydział ułożeniu podwójnego katalogu, systematycznego i alfabetycznego czyli kartkowego. Katalogi te zostały już ułożone i służą PP. członkom de przeglądu i użytku.

Przy objęciu czynności swych zastał Wydział 415 dzieł w 896 tomach. Dzieła te były po większej części nieoprawne, wiele dzieł i czasopism było niekompletnych, skutkiem czego okazała się potrzeba oprawienia i skompletowania istniejących dzieł.

Bardzo dobra sposobność nadarzyła się w ubiegłym roku do zakupienia znaczniejszej ilości dzieł prawniczych z księgarni upadłej firmy Karola Wilda po bardzo umiarkowanych cenach (35—20% ceny sklepowej). Prócz tego znaczną ilość cennych dzieł i czasopism otrzymało Towarzystwo w darze od pp. Fr. Borońskiego, M. Kabata, Stan. Starzyńskiego, K. Stromengera, Ern. Tilla i od Wydziału krajowego.

Ogólny przyrost w ubiegłym roku wynosi 142 dzieł w 227 tomach, a mianowicie przybyło:

kupionych	dzieł 106	w	tomach	128.
darowanych	„ 36		„	99.

Do oprawienia oddano 394 tomów.

Z kocem roku 1882 liczyła Biblioteka Tow. *557* dzieł w *1123* tomach, jak to wykazuje następująca tabela:

Stan biblioteki Towarz. prawniczego we Lwowie

z końcem roku 1882.

Serya	Dział syst.	Ilość dzieł	Ilość tomów
I.	Historya i literatura prawa . . .	10	18
II.	Filozofia prawa. Prawo natury . . .	10	14
III.	Prawo rzymskie	12	17
IV.	Prawo kościelne	4	4
V.	Dawne prawo polskie	32	45
VI.	Źródła prawa austryackiego . . .	19	56
VII.	Prawo cywilne	57	84
VIII.	Procedura cywilna. Organizacya sądowa .	49	55
IX.	Postęp. niesporne i konkurs. Adwok. i Notar.	21	23
X.	Prawo hypoteczne	14	14
XI.	Prawo handlowe, przemysłowe, wekslowe .	28	37
XII.	Prawo karne i prasowe, ustawod. więzienne	30	42
XIII.	Postępowanie karne, medycyna sądowa .	21	23
XIV.	Administracya polityczna	30	36
XV.	Adm. skarbowa, podatki, cła, należytości .	17	18
XVI.	Prawo państwowe, międzynarodowe, policya	24	29
XVII.	Ekonomia społeczna, banki, socyalizm .	52	68
XVIII.	Encyklopedya, lexyka, bibliografia . .	16	37
XIX.	Zbiory ustaw	13	47
XX.	Zbiory orzeczeń	10	16
XXI.	Czasopisma	45	383
XXII.	Obce prawo	24	36
XXIII.	Dzieła rozmaitej treści	19	21
	Razem .	557	1123

Lwów 31. grudnia 1882.

Wydatki na cele biblioteki były następujące:

Na zakupno dzieł	143 złr.	77 ct.
Na oprawienie	121 „	99 „
Koszta z założeniem katal. połączone	20 „	65 „
Druki	12 „	35 „
Portorya	2 „	46 „
Mniejsze wydatki zarządu bibliot. .	8 „	60 „
Razem .	309 złr.	82 ct.

Wydział zaprenumerował na rok 1883 następujące czasopisma:

Biblioteka umiejętności prawnych.
Dziennik ustaw i rozp. krajowych.
Reichsgesetzblatt.
Atheneum.
Grünhut Zeitschrift für Privat uud öffentl. Recht.
Ihering Jahrbücher für Dogmatik des heutigen röm. Rechtes.
Holtzendorff Zeit. und Streitfragen.

Nadto Redakcya „Przeglądu Sądowego i Administracyjnego“ odstąpiła bezpłatnie Towarzystwu następujące czasopisma:

Gazeta Sądowa Warszawska.
Ekonomista.
Przegląd Polski.
Przegląd Lwowski.
Przegląd Sądowy i administracyjny.
Urzędnik.
Gerichtshalle.
Gerichtszeitung.
Zeitschrift für Notariat.
Zeitschrift für Verwaltung.
Juristen Zeitung.

Za te czasopisma Wydział niniejszem p. Dr. Tillowi, jako redaktorowi rzeczonego pisma uprzejme podziękowanie.

Oprócz powyższych czasopism ofiarował dr. Karol Stromenger „*Juristische Blätter*“ a dr. Godzimir Małachowski „*Bulletin de la société de legislation comparée*“.

W celu ułatwienia członkom korzystania z czasopism i dzieł urządził Wydział czytelnię. Organizacya tej czytelni zawartą jest w Regulaminie bibliotecznym. Wydział tuszy, że pp. Członkowie korzystać będą w liczniejszej liczbie z czytelni tej, w której nietylko czasopisma i nowonabyte dzieła oddane będą do użytku pp. Członków, lecz w której zarazem odbywać się mają wedle planu Wydziału dyskusye nad wypadkami praktycznemi z prawa i administracyi, nad ważniejszymi projektami ustawodawczymi i w ogóle nad kwestyami ogół prawników zajmującemi. Tym sposobem bowiem Czytelnia stałaby się ogniskiem w spólnem nietylko dla kształcenia się naszym zawodzie, dla poinformowania się i zasięgnięcia zdania w sprawach wątpliwych, dla poznania ruchu ustawodawczego, ale co najważniejsza, dla wzajemnego zbliżenia się i zaznajomienia się Członków.

W preliminarzu wstawił Wydział na cele Biblioteki kwotę na r. 1883 400 złr., którą w tem miejscu kilkoma słowami usprawiedliwić za potrzebne uważa.

Biblioteka nasza, aczkolwiek posiada wiele cennych a nawet i rzadkich dzieł, od dłuższego czasu nie była wcale zasilaną a nowsza literatura prawnicza wcale nie jest reprezentowaną. Nieodzownie tedy jest potrzebnem, by w każdym dziale umiejętności prawnych przynajmniej najgłówniejsze i najważniejsze dla ogólnego użytku dzieła zakupić i niemi bibliotekę pomnożyć. Nie da się to w obec kosztowności dzieł uskutecznić w jednym roku; jeżeli jednak dokładać będziemy corocznie odpowiedną do sił naszych sumę na zakupienie nowych dzieł, możemy mieć nadzieję, że już w bliskim czasie Biblioteka nasza zaliczy się do pierwszorzędnych zbiorów dzieł prawniczych.

Dr. Karol Stromenger,
bibliotekarz.

Spis członków
Towarzystwa prawniczego we Lwowie w r. 1882.

(Znak *) oznacza członków, którzy w ciągu roku z Towarzystwa wystąpili.

Dr. Ambes Maurycy, koncypient adw.
Dr. Balasits August, profesor uniwersytetu.
Dr. Balko Władysław, adwokat.
Bańkowski Mikołaj, auskultant sądowy. *)
Bortnik Jan, adjunkt sądowy.
Białkowski Roman, adjunkt sądowy.
Białkowski Bolesław, koncypient adw.
Białoskórski Ludwik, radca sądowy.
Dr. Biliński Leon, profesor uniwersytetu.
Dr. Bieliński Stanisław, adwokat.
Biłyk Mikołaj, praktykant sądowy.
Dr. Blumenfeld Artur, koncypient notar.
Dr. Blumenfeld Józef, notaryusz.
Dr. Bliziński Kazimierz, adwokat.
Dr. Błażejowski Bronisław, koncypient adw.
Bochyński Julian, radca sądu krajowego.
Dr. Berliner Henryk, adwokat.
Bernaczek Juliusz, radca sądowy.
Dr. Bobownik Ludwik, adwokat.
Bogdany Karol, radca sądowy.
Dr. Bojarski Lubin, adjunkt sądowy.
Bordolo Teodor, auskultant sądowy.
Budzynowski Leon, radca sądowy.
Budzynowski Włodzimierz, urzędnik Tow. kred. ziem.
Dr. Bund Salamon, koncypient adwokacki.
Buszak Ludwik, radca sądu krajowego.
Dr. Byk Emil, adwokat.
Dr. Chlebowski Mieczysław, koncypient adwokacki.
Czajkowski Marceli, radca sądu wyższeego.
Dr. Czajkowski Jan, adwokat.
Dr. Czemeryński Ignacy, adwokat.
Dr. Czeszer Józef, adwokat.
Czernak Józef, koncypient notar.
Czmoła Szymon, auskultant sądowy.

Dr. Dąbrowski Paweł, koncypient adw.
Dr. Decykiewicz Roman, radca Namiestnictwa.
Didoszak Bazyli, praktykant sądowy.
Dobrzański Jan, redaktor „Gaz. Nar.“
Dr. Dulęba Władysław, adwokat.
Duniewicz Edmund, zastępca prokuratora.
Dr. Dylewski Jan, zastępca prokuratora.
Dzierzyński Sylwery, adjunkt sądowy. *)
Dr. Dzièdzielewicz Antoni, koncypient adwokacki.
Dr. Dziubiński Marceli, adwokat.
Dr. Engel Karol, adjunkt prokuratoryi skarbu.
Dr. Feiles Edward, adwokat.
Dr. Fruchtman Jakób, adwokat.*)
Gaberle Emil, sekretarz dyrekcyi poczt.
Dr. Gajewski Ksawery, adwokat.
Gawacki Marceli, auskultant sądowy.
Dr. Gorecki Władysław, adwokat.
Goralski Henryk, praktykant sądowy.
Groman Karol, właściciel Gazety Narodowej. *)
Gryziecki Feliks, profesor wszechnicy.
Hauser Franciszek, radca sądu wyższego.
Hek Adolf, auskultant sądowy.
Heller Wojciech, emeryt. radca wyższ. sądu kraj.
Dr. Henzel Adam, inspektor kolei czerniow.
Herasymowicz Mikołaj, adjunkt sądowy.
Dr. Hofmann Kornel, adwokat.
Hofmokl Franciszek, radca sądowy.
Hofmann Maurycy, właściciel hotelu Georg'a.
Horodyski Józef, koncypista Namiestnictwa. *)
Dr. Hryszkiewicz Piotr, adwokat.
Hubrich Roman, komisarz pocztowy.
Dr. Jahl Władysław, adwokat.
Dr. Janowicz Aleksander, adwokat.
Jaryna Jan, auskultant sądowy.
Jasiński Józef, radca sądu wyższego.
Janko Kazimierz, praktykant sądowy.
Janowski Władysław, koncepista dyrekcyi policyi.
Dr. Jamiński Dyonizy, adwokat.
Jasiński Aleksander, notaryusz.
Dr. Jekeles Maurycy, adwokat.

Jonas Wilhelm, auskultant sądowy.
Dr. Kabat Maurycy, adwokat.
Kahane Maurycy, koncypient adw.
Dr. br. Kanne Alfred, radca ministeryalny. *)
Kasparek Jan, emerytowany starosta.
Karszniewicz Henryk, adjunkt sądowy.
Kehlmann Szymon, koncypient adw.
Koerber Franciszek, auskultant sądowy.
Dr. Kolischer Józef, dyrektor banku hipotecznego.
Dr. Kratter Ferdynand, adwokat.
Krosiński Włodzimierz, koncypient adw.
Dr. Krzyżanowski Stanisław, adwokat.
Kube Ignacy, auskultant sądowy.
Dr. Kuczkiewicz Jan, adwokat. *)
Kwaśnicki Samuel, notaryusz.
Lang Justyn, sekretarz Izby adwokackiej.
Dr. Lehman Albin, koncypient adw.
Lewicki Adam, auskultant sądowy.
Lewicki Wincenty, radca sądu kraj.
Lewicki Włodzimierz, praktykant sądowy.
Lewicki Piotr, adjunkt sądowy.
Lewicki Witołd, urzędnik Wydziału krajowego.
Dr. Lewkowicz Józef, koncypista prokuratoryi skarbu.
Lewandowski Romuald, auskultant sądowy.
Lidl Karol, wiceprezydent sądu krajowego.
Dr. Lilienfeld Zygmunt, koncypient adw.
Litwinowicz Hipolit, adjunkt sądowy.
Lachawiec Mieczysław, adjunkt sądowy.
Losy de Losenau Adam, auskultant sądowy.
Lidl Oskar, praktykant Namiestnictwa.
Dr. Lityński Jan, kandydat adw.
Löwenstein Natan, doktorand praw.
Dr. Łubiński Ludwik, adwokat.
Madejewski Feliks, radca sądu wyższego.
Dr. Madeyski Marceli, adwokat.
Malinowski Floryan, auskultant sądowy.
Mandybur Ludwik, auskultant sądowy.
Marynowski Edward, urzędnik Banku kredytowego.
Marynowski Łucyan, koncepient notar.
Marynowski Władysław, radca policyi.

Dr. Malinowski Józef, adwokat.
Majewski Ludwik, radca sądu krajowego.
Malina Tadeusz, koncepient adw.
Dr. Maly Karol, adwokat.
Dr. Małachowski Godzimir, adwokat.
Makarewicz Michał, koncypient adw.
Maryański Aleksander, koncypient adw.
Markowski Ludwik, adjunkt sądowy.
Dr. Madejski Leon, adwokat.
Menkes Adolf, koncypient adw.
Mochnacki Oswald, radca sądu krajowego.
Morawiecki Michał, notaryusz.
Dr. Moszyński Adolf, adwokat.
Miłaszewski Stanisław, auskultant sądowy.
Misiński Karol, sekretarz wyższego sądu kraj.
Mutz Ludwik, radca sądu krajowego.
Niedźwiedzki Józef, praktykant sądowy.
Nikisz Jan, radca sądu krajowego.
Nestorowicz Włodzimierz, praktykant sądowy.
Dr. Nowacki Leonard, koncypient adw.
Dr. Nurkowski Feliks. adwokat.
Dr. Ogonowski Aleksander, profesor uniw.
Dr. Pajączkowski Józef, koncypient prokur. skarbu.
Dr. Pająk Józef, adwokat.
Paliwoda Michał, praktykant sądowy.
Dr. Paździera Karol, koncypient adw.
Dr. Piętak Leonard, profesor uniw.
Dr. Pilat Tadeusz, profesor uniw.
Piątkowski Józef, prezydent sądu kraj.
Petrykiewicz Grzegorz, auskultant. *)
Dr. Popiel Juliusz, adwokat.
Pilatowski Bolesław, praktykant Namiestnictwa.
Prokopczyc Włodzimierz, adjunkt sądowy.
Prokopowicz Józef, emer. starosta.
Dr. Podlewski Edward, prezydent prokuratoryi skarbu.
Poten Wiktor, praktykant sądowy. *)
Pozner Dawid, dyrektor zakładu dla handlu i przemysł.
Pressen Adolf, radca sądu wyższego. *)
Dr. Raabe Jakóq, adwokat.
Dr. Rajski Tomasz, adwokat.

Ramski Wiktor, radca sądu kraj.
Dr. Rauch Franciszek, praktykant sądowy. *)
Dr. Reiss Leon, sekretarz banku włościańskiego.
Dr. Reiss Jakób, koncypient adwok.
Reiss Albert, kandydat adw.
Dr. Reiss Emil, urzędnik banku włościańskiego.
Dr. Rittner Edward, profesor uniwersytetu.
Ringler Karol, koncypient notaryalny.
Dr. Rogalski Aleksander, adwokat.
Dr. Roiński Emanuel, adwokat.
Dr. Romanowski Erazm, adwokat.
Dr. Roszkowski Gustaw, profesor uniwersytetu.
Ruxer Władysław, adjunkt sądowy.
Dr. Ruebenbauer Fryderyk, adjunt prokur. skarbu.
Rudnicki Jan, auskultant sądowy.
Dr. Sahanek Adolf, adjunkt sądowy.
Salamon Orest, praktykant sądowy. *)
Samolewicz Władysław, radca sądowy.
Sawicki Michał, redaktor Dziennika Polskiego.
Sawczyński Józef, radca sądowy. *)
Dr. Schätzel Stanisław, koncypient adw.
JExc. Schenk Józef, prezydent sądu wyższego.
Dr. Schenk Józef, praktykant sądowy.
Schiller Autoni, kandydat notaryalny.
Schabenbek Apolinary, radca sądowy.
Schiffner Antoni, dyrektor poczt.
Dr. Semilski Teobald, adwokat.
Seredowski Władysław, adjunkt sadowy.
Dr. Sembratowicz Teofil, adjunkt sądowy. *)
Dr. Skowroński Zygmunt, adwokat.
Dr. Skałkowski Tadeusz, adwokat.
Sochanik Nikodem, właściciel dóbr.
Sojka Józef, adjunkt sądowy.
Dr. Sokal Maksymilian, adwokat.
Spausta Leopold, adjunkt sądowy.
Dr. Srokowski Teofil, kandydat adw.
Dr. Starzyński Stanisław, właściciel dóbr..
Stanisławski Artur, koncypient adwokacki.
Dr. Stebelski Piotr, auskultant sądowy.
Dr. Stromenger Karol, adwokat.

Straszyński Jan, praktykant koncept. Namiest. *)
Dr. Sumper Edward, adjunkt podatkowy skarbu.
Swaryczewski Józef. auskultant sądowy.
Swierczewski Erazm, urzędnik Wydziału kraj.
Szemelowski Julian, notaryusz.
Dr. Szaf Szymon, adwokat.
Dr. Szachowski Stanisław, docent uniwersytetu.
Szydłowski Aleksander, auskultant sądowy.
Szydłowski Stanisław, auskultant sądowy.
Dr. Szydłowski Henryk. koncypient adwokacki.
Dr. Szydłowski Tadeusz, „ „
Szymonowicz Władysław, prokurator państwa.
Dr. Szwedzicki Bazyli, adwokat.
Teodorowicz Edward, radca sądowy. *)
Dr. Till Ernest, adwokat.
Turkiewicz Jan, praktykant sądowy.
Uhle Alojzy, radca sądu wyższego.
Vrabetz Franciszek, radca sądowy.
Waniek Karol, koncypient notaryalny.
Dr. Wereszczyński Józef, członek Wydziału krajowego.
Dr. Weyda Władysław, koncypient adwokacki.
Wierzbicki Stanisław, praktykant sądowy.
Winter Kornel, starosta.
Wolski Franciszek, notaryusz.
Wysocki Kazimierz, praktykant Namiest.
Wywiórski Jan, koncypient adwokacki. *)
Wopaterni Ryszard, koncypista dyrekcyi poczt.
Zaleski Filip, wiceprezydent Namiestnictwa.
Dr. Zaleski Michał, auskultant sądowy. *)
Zborowski Ignacy, radca sądu wyższego.
Dr. Zbyszewski Wiktor, dyrektor banku włościańskiego.
Zbyszewski Stanisław. koncypient adwokacki.
Zdański Franciszek, nadprokurator Państwa.
Żminkowski Zygmunt, zastępca prokuratora.
Dr. Zucker Filip, poseł sejmowy.
Dr. Zucker Wilhelm, adwokat.
Zubrzycki Teodor, radca sądu krajowego. *)
Żukotyński Piotr, adjunkt sądowy. *)
Dr. Żukotyński Klemens, adwokat.